

Životné prostredie

revue pre teóriu a tvorbu životného prostredia

Roč. XXXII

6/1998

Obsah

V. Zapletal: Environmentálna etika vo výrobe a spotrebe	285
S. Košičiarová: Ochrana životného prostredia a spotrebiteľa v Európskej únii	288
Z. Suchánek, K. Remtová: Některé prvky environmentální podnikatelské etiky v zásadách pro environmentální značení a marketing výrobků	291
M. Rusko: Národný program environmentálneho hodnotenia a označovania výrobkov v Slovenskej republike	296
R. Roudný: Etika a ekológia	299
J. Zelenka: Environmentální etika v podnikání	302
S. Hubík: Environmentální etika pro podnikatele	306
E. Boďová: Aplikácia environmentálnych nástrojov v riadení organizácií – systémový prístup v ochrane a tvorbe životného prostredia	309
M. Khun, O. Ďurža: Geochemia a životné prostredie	314
Regióny	
Z. Izakovičová, L. Miklós, E. Paudišová: Ekologické problémy vyplývajúce zo stretu záujmov v regióne Žiarska kotlina	318
Tribúna	
M. Černá: Spotrebiteľ a životné prostredie	325
V. Mihina: Ekologizácia v protiklade s riadením lesného hospodárstva	326
Kontakty	
S. Halenár, M. Rusko: Environmentálne označovanie výrobkov vo svete a u nás	329

Environmentální etika výroby a spotřeby

Proč zrovna téma environmentální etika výroby a spotřeby? To bude asi častou otázkou čtenářů na adresu redakce časopisu.

Pokud by snad někdo chtěl označit náš pokus soustředit na jednom místě (tj. zde, v monotematickém čísle časopisu Životné prostredie) různorodé, v různé hloubce pojaté pohledy na danou problematiku, za vypouštění džina z láhve, nezbude než mu dát za pravdu a potvrdit mu, že takový byl úmysl. Zvolený tématický okruh a záběr je jistě dosti široký, od čistě filosofických a teoretických úvah o vztahu etiky a ekologie, od pohledů na etiku a morálku podnikání, po etiku a ochranu práv zákazníka, resp. spotřebitele. Shromážděné články jistě nemohou celou škálu názorů a přístupů plně dokumentovat. Naznačují však, v jak pestré skupině odborníků, vysokoškolských pedagogů, specialistů zájmových asociací a nevládních organizací existuje potřeba formulovat představy o této disciplíně.

Další otázkou, kterou si můžeme klást, je otázka účelnosti rozvíjení teoretických a praktických stránek tohoto tématu. Nebude asi pochyb o potřebě uceleněji uchopit téma etiky podnikání z pohledu životního prostředí, chcete-li ve vztahu k ekologii v širším významu tohoto pojmu. S pohledem k budoucnosti je asi největší akcent třeba přikládat vzdělávání, ať středoškolskému, tak vysokoškolskému. A netýká se to jenom oborů přírodovědných – ekologických, resp. environmentálních – ale i technických a humanitních. Ucelený a přitažlivý pedagogický vklad tohoto konceptu, bude určitě nejvíce na místě v ekonomických oborech, u budoucích podnikových manažerů, podnikatelů či zaměstnanců veřejné správy. Výchova k udržitelné spotřebě či ochraně práv spotřebitele by jistě také měla obsahovat příslušné argumentační nástroje.

Předpokládáme, že existuje všeobecný konsensus o současné potřebě dotvářet, podporovat, ovlivňovat, pěstovat, nabízet i vnucovat zásady environmentální etiky a morálky výrobcům a obchodníkům, tedy podnikatelům (a tím je mnohdy i stát) a zákazníkům (ať podnikatelským subjektům, tak občanům – spotřebitelům). To, co chybí nejvíce, je dostatek přijatelně formulovaných informací v celém spektru mediálních nástrojů a především komunikace – cílené doručení těchto informací zainteresovaným stranám. Ať představu informační společnosti milujeme, nebo ne, pokud má mít úspěch i takový pohled, jakým je environmentální etika výroby a spotřeby, tak musí být účinně, profesionálně medializován. To se, kupodivu, dostatečně nedělo ve střední Evropě ani u již existujících, hutně zpracovaných a ve světě šířených dokumentů a různých chart, kodexů, principů či deklarací jak podnikatelských, tak spotřebitelských.

Byli bychom rádi, kdyby se toto monotematické číslo časopisu Životné prostredie stalo jedním z nových impulsů v tomto oboru, a tím i dalším příspěvkem směrem k udržitelnosti.

Zdeněk Suchánek

Aktuality

- M. Huba:** Čriepky z konferencie Fórum 2000 283
J. Ungerman: 6. konference Evropského fóra pro ochranu přírody a pastevečtví 331
I. Klinec: Človek na prelome tisícročí . 332
R. Čajka, A. Suranová, S. Samuel: Kultúra a životné prostredie 333

Recenzie

- M. Finka:** Priestorový rozvoj v európskom kontexte 333
I. Thurzo: Ochrana kultúrneho dedičstva v praxi 334
M. Srebalová: Ekologická ujma a škoda v práve životného prostredia .. 335
K. Zlochová: Nová publikácia 335

Contents

- V. Zapletal:** Environmental Ethics in Production and Consumption 285
S. Košičiarová: Protection of the Environment and Consumer in European Union 288
Z. Suchánek, K. Remtová: Some Elements of Environmental Business Ethics in the Standards for Environmental Labelling and Marketing of Products 291
M. Rusko: National Programme of Environmental Evaluation and Ecolabelling in Slovak Republic .. 296
R. Roudný: Ethics and Ecology 299
J. Zelenka: Environmental Ethics in Business 302
S. Hubík: Environmental Ethics for the Entrepreneurs 306
E. Boďová: Application of Environmental Tools in Management of Organisation – System Approach in Protection and Formation of the Environment 309
M. Khun, O. Ďurža: Geochemistry and the Environment 314

Regions

- Z. Izakovičová, L. Miklós, E. Paudišová:** Ecological Problems Resulting from the Conflict of Interests in Zárska kotlina Region 318

Tribune

- M. Černá:** Consumer and the Environment 325
V. Míhina: Ecologisation versus Forestry Management 326

Contacts

- S. Halenár, M. Rusko:** Environmental

Environmental ethics of production and consumption

Why the topic "Environmental ethics of production and consumption" was chosen? This might be a question addressed to the editors of this journal.

If someone wants to label our attempt to collect a variety of different views with different level of their complexity at one place (i.e. this monothematic issue) as release of a ghost out of the bottle, we will have to agree and confirm that this was our intention. The chosen topic and coverage is definitely wide. It ranges from purely philosophical reasoning on relation between ethics and ecology, views on ethics and morals in business, to ethics and protection of purchaser and consumer rights. The gathered articles of course cannot include whole range of opinions and approaches. Nevertheless they indicate that there is a need to formulate ideas on this topic among scientists, university pedagogues, specialists from interested associations and NGOs.

Next, we can ask about purpose of developing theoretical and practical aspects of this topic. There is doubtlessly a need to grasp the topic of business ethics from environmental view as a whole, or – if you want – you might put it in relation to ecology in wider sense. Considering the future, we must stress a role of education, both in colleges and universities. This does not concern only natural sciences – ecological and environmental ones – but technical and humanitarian as well. A comprehensive and attractive pedagogical input of this concept will be appreciated above all in economic disciplines, for future factory managers, entrepreneurs or employees of state administration. Education for sustainable consumption or for consumer's rights protection should include respective tools of argumentation.

We suppose that there is a general consensus in understanding of the present need to complete, support, influence, foster, offer and also enforce the principles of environmental ethics and morals on producers and dealers (here we mean entrepreneurs, often this includes also a state) and on customers (either business subjects or citizens – consumers). What we are missing mostly is a sufficient quantity of acceptable worded information in complete spectrum of media tools and above all communication – a targeted delivery of that information to interested parties. It does not matter whether we like or dislike the idea of informational society. If it is to have such a quality, as is the environmental ethics of production and consumption, it has to be efficiently and professionally spread by media. Surprisingly, it did not happen enough within the Central Europe even to already existing, well elaborated and in other parts of world distributed documents, charter, codes, principles and declarations, either business or consumer related. We would be pleased, if this monothematic issue served as one of the stimuli in the field and consequently a contribution to sustainability.

Zdeněk Suchánek

Labelling in Abroad and our Country 329

Recent news

- M. Huba:** Mosaic of Information from the Conference Forum 2000 283
J. Ungerman: 6th Conference of European Forum on Nature Conservation and Pastoralism 331
I. Klinec: The Man at the Break-through of Millenniums 332

R. Čajka, A. Suranová, S. Samuel: Culture and the Environment 333

Reviews

- M. Finka:** Territorial Development in the European Context 333
I. Thurzo: Conservation of Cultural Heritage in Practice 334
M. Srebalová: Ecological Harm and Loss in Environmental Law 335
K. Zlochová: New Publication 335